

KLAGANDE

Advokat Rolf Åbjörnsson AB, 556341-0736

Ombud: Advokaterna Maria Nisell och Björn Wendleby

MOTPART

Finansinspektionen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 30 augusti 2018
i mål nr 8163-18, se bilaga A

SAKEN

Sanktionsavgift enligt lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s
marknadsmisbruksförordning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten avslår överklagandet.
 2. Kammarrätten avvisar yrkandet om ersättning för kostnader i målet.
-

YRKANDEN M.M.

Advokat Rolf Åbjörnsson AB yrkar att kammarrätten ska besluta att sanktionsavgift inte ska utgå eller att den fastställda sanktionsavgiften om 450 000 kr ska sättas ner samt att bolaget ska beviljas ersättning för sina kostnader i målet. Bolaget för bl.a. fram följande.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att förhindra marknadsmissbruk. Den aktuella transaktionen avsåg dock preferensaktier som inte var marknadsnoterade. Information om transaktionen hade alltså inget eller högst marginellt värde för marknaden. Det är inte rimligt, och står inte i proportion till överträdelsen, att en transaktion som inte skett på en marknad, som offentliggjorts av emittenten tre affärsdagar efter transaktionen och som inte haft någon konkret eller potentiell effekt på det finansiella systemet bestraffas med en avgift på 450 000 kr.

Istället för att ta hänsyn till alla omständigheter i målet och göra en proportionalitetsbedömning lades en schablontabell, som endast grundar sig på transaktionens storlek och överträdelsens längd, till grund för sanktionsavgiftens storlek. De riktlinjer som Finansinspektionen har upprättat är därför inte i linje med vad marknadsmissbruksförordningen¹ och lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, KompL, föreskriver. Hänsyn ska alltid tas till samtliga relevanta omständigheter i det enskilda fallet vid fastställande av sanktionsavgift. Finansinspektionens tabell innehåller dessutom fixerade belopp istället för att ange ett spann. Det finns inte heller utrymme för en rimlighetsbedömning i tabellen. Av praxis framgår att Finansinspektionens tabell de facto har blivit normerande och avvikelser från tabellen synes ske endast i undantagsfall.

¹ Förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Finansinspektionen anser att överklagandet ska avslås och för bl.a. fram följande.

Bolagets anmälningsskyldighet som närstående gällde samtliga aktier, inklusive preferensaktier som inte var marknadsnoterade. Syftet med anmälningsskyldigheten är inte endast att förhindra marknadsmissbruk. Ett offentliggörande av transaktioner kan t.ex. även utgöra en värdefull informationskälla för investerare. Marknadsintresset av att ta del av information om transaktioner med preferensaktier är inte mindre än med andra aktier. Överträdelsen innebar alltså att marknads aktörer inte hade ett korrekt informationsunderlag fram till dess att bolagets anmälan lämnades in. Att information om transaktionen offentliggjordes på annat sätt påverkar varken anmälningsskyldigheten eller sanktionsavgiftens storlek. I övrigt togs hänsyn till alla relevanta omständigheter och det kom inte fram att det fanns några omständigheter som medförde att sanktionsavgiften skulle sättas lägre än grundavgiften enligt riktlinjerna.

Finansinspektionens riktlinjer är framtagna för att få en enhetlig och rättssäker tillämpning av reglerna om sanktionsavgifter. Det framgår av förarbetena till KompL att Finansinspektionen kan upprätta vägledande dokument för bestämmandet av sanktionsavgifterna (prop. 2016/17:22 s. 225). Vid beräkningen av grundavgifterna enligt schablonmodellen beaktas transaktionens värde, förseningens längd och om den som begått överträdelsen är en fysisk eller juridisk person. Vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek tar Finansinspektionen även hänsyn till andra omständigheter i det enskilda fallet, bl.a. om det föreligger några omständigheter kopplade till själva överträdelsen och om det i övrigt föreligger några förmildrande eller försvårande omständigheter. Grundavgifterna enligt schablontabellen är framtagna för att vara proportionella. Därutöver gör Finansinspektionen en proportionalitetsbedömning i varje enskilt ärende så att en sanktionsavgift inte framstår som oproportionerlig i förhållande till de omständigheter som framkommit.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Sanktionsavgift

Kammarrätten konstaterar inledningsvis att bolaget, som närstående till AA som är en person i ledande ställning i FrontOffice Nordic AB, var skyldig att anmäla den aktuella transaktionen till Finansinspektionen senast den 5 april 2017. Anmälan kom in till Finansinspektionen den 26 april 2017, dvs. mer än 20 dagar för sent. Det finns därför förutsättningar för att påföra bolaget en sanktionsavgift.

Frågan är då dels om det funnits grund för Finansinspektionen att avstå från ingripande, dels om den fastställda sanktionsavgiften om 450 000 kr kan anses väl avvägd och proportionerlig.

Möjligheterna för Finansinspektionen att avstå från ingripande regleras i 5 kap. 17 § KompL. Enligt denna bestämmelse kan Finansinspektionen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om personen i fråga gör rättelse, något annat organ har vidtagit åtgärder och dessa åtgärder bedöms vara tillräckliga, eller om det annars finns särskilda skäl.

Den transaktion som målet gäller omfattar 475 000 aktier till ett värde av drygt 1,7 miljoner kr. Kammarrätten bedömer att redan transaktionens storlek sett till både antalet aktier och värde innebär att överträdelsen inte kan anses som ringa. Härtill kommer också att förseningen varit mer än 20 dagar. Omständigheterna kring anmälan är inte heller sådana att överträdelsen kan anses vara ursäktlig. Kammarrätten anser inte heller att det finns särskilda skäl att avstå från ingripande.

Frågan är då om storleken på den fastställda sanktionsavgiften kan anses väl avvägd och proportionerlig eller om det finns skäl att fastställa den

till ett lägre belopp. Enligt 5 kap. 18 § KompL ska Finansinspektionen, vid fastställande av sanktionsavgiftens storlek, ta särskild hänsyn till sådana omständigheter som anges i 5 kap. 15 och 16 §§ KompL, däribland överträdelsens allvar och längd, konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Det ska ske en sammanvägd bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. De omständigheter som anges särskilt i lagtexten är exemplifierande och utgör inte hinder för att ta hänsyn till andra omständigheter (prop. 2016/17:22 s. 390).

Bolaget har fört fram att de riktlinjer och den schablontabell som Finansinspektionen har tagit fram och tillämpat inte har stöd i lag. Finansinspektionen har enligt KompL rätt att besluta om sanktionsavgifter. Kammarrätten anser att detta innebär att Finansinspektionen också kan ta fram vägledande dokument i form av t.ex. riktlinjer för tillämpning av reglerna om sanktionsavgift (prop. 2016/17:22 s. 225). Oavsett vad som anges i sådana vägledande dokument måste det alltid ske en sammanvägd bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. En sanktionsavgift ska också alltid vara proportionerlig.

Bolaget har som förmildrande omständigheter fört fram bl.a. att transaktionen avsåg preferensaktier som inte var marknadsnoterade, att information om transaktionen hade inget eller högst marginellt värde för marknaden, att information om transaktionen offentliggjordes några affärsdagar efter det att anmälan skulle ha lämnats in, att inga konkreta eller potentiella effekter på det finansiella systemet har förekommit och att den försenade anmälan inte medfört någon skada.

Kammarrätten anser att det är av väsentlig betydelse att marknadsaktörer utan dröjsmål får information om transaktioner och ett offentliggörande av transaktioner utgör en värdefull informationskälla för investerare. Att det var fråga om preferensaktier som inte var

marknadsnoterade har i detta sammanhang ingen betydelse då skyldigheten att anmäla transaktioner omfattar samtliga finansiella instrument som en emittent ger ut, inklusive aktier som inte är marknadsnoterade. Den aktuella transaktionen avsåg dessutom köp av ett stort antal preferensaktier med koppling till marknadsnoterade B-aktier i det emitterande bolaget. Att information om transaktionen offentliggjordes på annat sätt kan inte heller tillmätas någon betydelse, då aktörerna på marknaden ska kunna lita på att den information som tillhandahålls genom behörig myndighet är komplett, och inte behöva söka information via andra kanaler. Förseningens längd och det stora antalet aktier påverkar också bedömningen av överträdelsens allvar samt även transaktionens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet.

Kammarrätten anser mot denna bakgrund och med särskilt beaktande av syftet med regleringen att de omständigheter som bolaget har fört fram inte utgör skäl för att fastställa sanktionsavgiften till ett lägre belopp. Överklagandet ska därför avslås.

Ersättning för kostnader

Det saknas lagliga förutsättningar att medge ersättning för kostnader i mål enligt KompL. Bolagets yrkande om att få ersättning för kostnader i målet ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Marie Bjernelius Lundahl
kammarrättsråd
ordförande

Cecilia Bohlin
kammarrättsråd

Hanna Kristiansson
kammarrättsråd
referent

Viktoria Gashi
föredragande jurist